

[Frederik Lyngø.]

På samme måde som de andre ordførere har givet tilslutning til lovforslaget, vil vi grønlandere føje vor til, idet vi er forvisset om, at poliovaccinationen også snarest vil blive iværksat administrativt i Grønland.

Hermed sluttede forhandlingen.

§§ 1—4, ændringsforslaget til § 5 og § 5, således ændret,
vedtoges uden afstemning.

Lovforslagets overgang til tredje behandling
vedtoges uden afstemning.

Formanden: Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse imod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

Anden behandling af forslag til lov om tillæg til lov nr. 129 af 12. april 1911 om handel med smør og fremmede landbrugsprodukter m. m.

(Første behandling findes i tidenden sp. 2553; udvalgets betænkning findes i tillæg B. sp. 589).

Udenfor betænkningen var der ikke stillet ændringsforslag.

Formanden: Sammen med denne sag foretages den følgende sag på dagsordenen, nemlig:

Anden behandling af forslag til lov om tillæg til lov nr. 95 af 1. april 1925 om tilvirkning og forhandling af margarine m. m.

(Første behandling findes i tidenden sp. 2553; udvalgets betænkning findes i tillæg B. sp. 589).

Udenfor betænkningen var der ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslagenes paragraffer, de stillede ændringsforslag samt spørgsmålet om lovforslagenes overgang til tredje behandling sættes til forhandling under eet.

Ordføreren (Lund Jensen): Som det fremgår af betænkningen, har udvalget afholdt 4 møder og haft samråd med landbrugsministeren samt modtaget deputationer fra De danske Mejeriforeningers Fællesorganisation, fra de private smøreksporthører og fra detailhandelen.

Udvalget er enigt med den højtærede landbrugsminister om, at en gennemgribende revision af den gældende lov om handel med smør og fremmede landbrugsprodukter er stærkt påkrævet, hvorfor udvalget med tilfredshed har modtaget ministerens tilsagn om at søge det igangværende arbejde fremmet, sådan at et forslag om en samlet, ny affattelse af hele dette lovkompleks kan fremsættes i folketingsåret 1955—56.

Det er imidlertid udvalgets opfattelse, at den udvikling, der er i gang henimod en større produktion af pakkesmør til eksport, gør det nødvendigt allerede nu at inddrage dette område under lovens kontrolbestemmelser, ligesom det nu må siges at være på tide at lempe på de begrænsninger, der under besættelsen blev indført i den hjemlige engroshandel med smør.

Ud fra disse betragtninger kan udvalget anbefale lovforslaget til vedtagelse med de af ministeren stillede ændringsforslag, der tilsigter at ligestille de private handlende med mejeriorganisationerne ved de forhandlinger, der skal føres om fastsættelsen af de nærmere bestemmelser i henhold til loven.

Som det fremgår af udvalgsbetænkningen, har ministeren overfor udvalget givet udtryk for, at det er hans hensigt straks efter lovens vedtagelse at give de enkelte mejerier tilladelse til at drive indbyrdes handel med smør, medens de gældende begrænsninger i mejeriernes adgang til at sælge direkte til detaillisterne først vil blive ophævet fra 1. oktober i år.

Med disse bemærkninger skal jeg på hele udvalgets vegne anbefale at stemme for lovforslaget med de af ministeren stillede ændringsforslag.

Forslaget om margarine-loven er, som det fremgår af betænkningen, under udvalgsarbejdet undergået en forandring, hvorved tilsigtes at tydeliggøre, at forbudet mod fremstilling og forhandling af margarineost tillige gælder indførsel her til landet af dette

[Lund Jensen.]

produkt. Også dette lovforslag med det af ministeren stillede ændringsforslag skal jeg på udvalgets vegne anbefale til vedtagelse.

Peder Christensen (Rebild): Som nævnt af ordføreren, og som det fremgår af betænkningen, har den højtærede landbrugsminister til hensigt at tillade mejerivirksomheder at handle indbyrdes fra lovens ikrafttræden samt at tillade de enkelte mejerier at sælge direkte til detailhandlere fra 1. oktober 1955.

Selvom den højtærede minister er af den opfattelse, at forhandlingsretten i første række tilkommer mejeribrugene — hvad jeg fuldt og helt er enig i — har han efter samråd med udvalget stillet ændringsforslag, hvorefter Den danske Handelsstands Fællesrepræsentation sidestilles med De danske Mejeriforeningers Fællesorganisation. Hermed må det vist siges, at smøreksporthandelens interesser er tilgodeset i fuldt mål.

Vi kan være enige med ministeren i, at der stadig må lægges vægt på en vis ensartethed i emballagen. Vore lurmærkede smørdritler har været med til at fæstne bevidstheden om, at dansk smør er en kvalitetsvare, og vi må tilstræbe, at det samme bliver tilfældet med emballagen til pakkesmørret.

Uden at angive faste retningslinier med hensyn til kvalitetsbedømmelse og kvalitetskontrol har den højtærede minister i sin besvarelse af de af udvalget stillede spørgsmål fremhævet, at statens smørbedømmelser må effektivt skærpes, at en skærpet kontrol vil medføre øgede udgifter, som mejeribrugene selv må betale. Det er givet, at kvaliteten af vort smør vil være af afgørende betydning for eksporten fremover.

Landbruget har gennem bekæmpelse af kvægtuberkulose, smitsom kalvekastning og yversygdomme gjort en stor indsats for at forbedre kvaliteten af mejeriprodukterne. Disse opgaver er løst i frivilligt samarbejde. I det videre arbejde for at højne mejeriprodukternes kvalitet må man også have det praktiske landbrug og det praktiske mejeribrug med. Kontrol alene gør det ikke, selvom man ofrer nok så meget på den og gør den nok så spidsfindig. Jeg tror, det vil være af betydning, om man kan finde en sådan form, at lagerbedømmelserne stadig indgår som et

led i kvalitetskontrollen og man derigennem holder kontakten vedlige med det praktiske mejeribrug.

Det vil sikkert være rigtigt at gennemføre kvalitetsbetaling som et led i bestræbelserne for at forbedre kvaliteten. Det virker nu engang bedst, når man rammer økonomien, og det er ikke rimeligt at afregne den gode og den mindre gode vare med den samme pris. I loven om forhandling, indførsel og udførsel af søg har man fastsat bestemmelser om kvalitetsbetaling. Tilsvarende bestemmelser findes ikke i lovgivningen vedrørende handel med og omsætning af smør og bacon. Medens andelssmøreksporthandlingerne og andelsslagterierne praktiserer kvalitetsbetaling, er noget sådant, såvidt mig bekendt, ikke tilfældet for de private smøreksporthandlere og privatslagterierne. Jeg vil henstille, at den højtærede minister tager under overvejelse at indføre bestemmelser om kvalitetsbetaling i det lovforslag til revision af denne lovgivning, som ministeren agter at fremsætte i næste folketingssamling.

Reedtz-Thott: Ved første behandling af lovforslaget om tillæg til smørloven omtalte jeg et par enkeltheder, der efter min mening kunne give anledning til diskussion i udvalget.

Det drejede sig for det første om tidspunktet for ikrafttræden af de nye bestemmelser om handel med smør på hjemmemarkedet. I øjeblikket er det jo sådan, at den nødvendige autorisation til denne hjemmehandel er givet til de gamle smøreksporthandlere, dels med begrundelse i de særlige forhold indenfor smørhandelen, der indtrådte under krigen og tildels vedvarer endnu, indtil langtidsaftalen med England ophører den 1. oktober, dels til gengæld for en række kvalitetskontrolforpligtelser, som disse eksportører påtog sig og stadig udøver eller formidler. Det havde derfor været ønskeligt, om retningslinier for de nye kontrolbestemmelser havde foreligget på det tidspunkt, da man anmodede folketetinget om at give bemyndigelse til at ophæve de gamle.

Vi har i udvalget fået at vide, at der på foranledning af landbrugets smøreksporthandling har været arbejdet med dette spørgsmål, men at arbejdet var gået i stå på grund af uoverensstemmelser mellem udvalgets parter, mejerierne, andelseksport-

[Reedtz-Thott.]

foreningerne, de private eksportører og statskontrollen. Vi har imidlertid forstået på landbrugsministeren, at han nu vil henstille til parterne at få nogle forslag frem, således at de fremtidige kontrolbestemmelser kan udformes under rimelig hensyntagen til de implicerede parterers synspunkter. I konsekvens heraf har den højtærede landbrugsminister endvidere taget det hensyn for det første at foreslå som en overgangsløsning foreløbig blot at frigøre den indenlandske smørhandel fra mejeri til mejeri, hvilket altså i praksis betyder, at mejerier med et større tilladt detailsalg, end de producerer på mejeriet, kan købe deres ekstrasmør direkte fra andre mejerier, et forhold, der jo i særlig grad har betydning for de københavnske konsummejerier og for konsummejerierne i de større byer i det hele taget, og for det andet, at mejerier først kan optage ny detailhandel med smør efter 1. oktober i år.

Personlig har jeg af de forhandlinger, der er ført i udvalget, fået det indtryk, at det i virkeligheden ikke vil hidføre større ændringer i den praksis, der er indenfor smørhandelen i øjeblikket. Det ligger nemlig sådan, at smørhandelen, såvidt man har forstået, er en handel, der dels er ret traditionsbestemt, dels arbejder med så små avancer, at det ikke er særlig fristende at kaste sig ind i denne handel. Endvidere har denne udskydelse medført, at der bliver tid til at udforme de nye kontrolbestemmelser, både dem, der drejer sig om smørrets kvalitet direkte ved produktionen, og dem, der drejer sig om handelslagrenes kvalitet, kontrol med lagerforholdene o. s. v.

Det andet punkt, vi diskuterede ved første behandling, var den principielle forhandlingsret for smørhandelens udøvere. Det lovforslag, vi har til behandling, drejer sig jo om handel med smør. Derfor finder vi det naturligt at tage handelens udøvere og handelens formidlere med på råd, når bemyndigelsens område nu skal fastsættes. Fra visse sider har man gjort gældende, at smørret er landbrugets, og det ligger jo næsten i sagens natur, det har vi haft lejlighed til at konstatere i de sidste dage; men vi har jo da ca. 200 000 landmænd her i landet og sikkert også mere end een mening om, på hvilken måde smørret skal

handles og sælges bedst. Det mener jeg nok vi kan tillade os at erindre om i Aarhus, hvor mejerikontoret har hjemme, og hvorfra det danske smørs færden går. Vort råd i denne sag er kun i al beskedenhed, at man loyalt skal lytte til den erfarne røst, hvorved smørhandelen taler, og derfor har landbrugsministeren da også ved sit ændringsforslag gjort Den danske Handelsstands Fællesrepræsentation, ved hvilken de private smørekseportører vil føle sig repræsenteret, til forhandlingspartner ved bemyndigelsens udøvelse.

For det tredje talte vi ved første behandling om begrebet pakkesmør. Pakkesmørret indeholder jo i sig selv et interessant perspektiv, og man må vist have lov til at sige, at det er et prisværdigt initiativ, mejeriforeningerne har taget ved den ret store stillede forsøgsproduktion af pakkesmør, der allerede er sat i gang. Nu er det jo sådan, at pakkesmør hovedsagelig kan sælges til England eller kan eksporteres til England, selvom der vel også kan sælges noget herhjemme. Vi hørte netop, at vi det foregående år havde solgt mere end $\frac{2}{3}$ af vor samlede danske eksport til England, men den del af pakkesmørret, der kan blive tale om, regnes jo i hvert fald i de første år højst at kunne komme op på ca. 10 pct. af den samlede eksport til England. Man forstår, at det er begrænsede kvantiteter, det drejer sig om. Handelsmæssigt betyder oparbejdelsen af detailpakninger, at den danske smørproducent pludselig i virkeligheden bliver detaillist i England. Det er den pakke, som han laver færdig, som skal sælges direkte til den engelske konsument, men med dette at optræde i detaillistens rolle følger også forpligtelser til som sædvanlig konstant at være til rådighed med smør, både i tilstrækkelig mængde og selvfølgelig i ensartet kvalitet.

Dette kunne måske synes en selvfølgelig ting, hvis det drejede sig om en almindelig fabriksvare, men det er jo sådan, at smørproduktionen varierer med mælkeproduktionen på de forskellige årstider, og netop på det tidspunkt, hvor vi har mindst mælk og mindst smør, nemlig om efteråret og den første del af vinteren, da har vi den største afsætning til tredieland, der ofte har givet os højere priser end England.

Man forstår derfor, at der vil blive et

[Reedtz-Thott.]

problem, når pakkesmørret omfatter en større del af den samlede eksport end i øjeblikket, og man er selvfølgelig klar over, at det, at denne lille pakke, som vi vil lave, altid skal ligge på hylden i den engelske butik, vil medføre en vis omorganisation af de engelske handelsled, som nok vil udkræve en betydelig tilpasningsproces. Derfor må man glæde sig over, at det allerede er sat i gang nu, så de i praksis kan få lejlighed til at tilpasse sig.

Man forstår ganske det ønske, som mejerierne har haft allerede fra begyndelsen, om at få skabt orden og system med hensyn til pakkesmørret derved, at man giver faste regler for pakkens udseende og emballage; og vi kan blot henstille, at man ikke gør rammerne altfor snævre, således at der er mulighed for en stadig udvikling på dette område, at man også her tager handelen med på råd, og at man endelig ikke benytter pakke- og emballagebestemmelser til en centralisering af smørhandelen. Den højtærede landbrugsminister har også her overfor udvalget givet udtryk for, at de planlagte bestemmelser ikke vil komme til at hemme den fri konkurrence indenfor smørhandelen.

Vi har i det hele taget grund til at takke den højtærede landbrugsminister for hans forståelse for de i udvalget fremførte synspunkter og for hans stadige bestræbelser for at dele sol og vind lige imellem divergerende synspunkter vedrørende salget af danske landbrugsprodukter overhovedet. Vi takker endvidere for tilsagnet om en helt ny smørlov, som nu har fået ligesom et udgangspunkt i de drøftelser, der på dette tidlige tidspunkt har været ført om denne tillægslov.

Mit parti kan stemme for de stillede ændringsforslag såvel som for hele loven, hvilket også gælder for margarineoven.

Axel Sørensen: Da mit partis ordfører ikke i øjeblikket kan være tilstede, skal jeg på det radikale venstres vegne anbefale at stemme for de af landbrugsministeren stillede ændringsforslag, som er tiltrådt af udvalget, og anbefale lovforslagene til vedtagelse.

Tholstrup: Under første behandling udtalte jeg en vis bekymring for, at mejeri-

monopolet ville blive styrket gennem lovforslaget, idet kun mejeriernes fællesorganisation skulle spørges, og den har jo vist sig at være en dårlig rådgiver og en dårlig administrator af landbrugets mejeriprodukter. Alene langtidsaftalerne med England er et kostbart monument over disse bedrøvede personer, som har tiltaget sig den ret at sælge hele landbrugets smør- og osteproduktion. Nu er der ved ændringsforslagene sket en indrømmelse til disse betragtninger.

Jeg siger selvfølgelig tak til den højtærede minister, fordi man har taget hensyn til denne kritik og også vil tage Den danske Handelsstands Fællesrepræsentation med, når der skal drøftes ændringer, når der skal rådføres om, hvilken form disse bestemmelser skal have. Det er selvfølgelig et fremskridt. Kan vi komme helt væk fra monopoler, således at vi igen får den ædle kappelstrid imellem den private handel og andelsforetagender, så er der virkelig chance for, at vi kan få de hundrede millioner kroner mere hjem for smørret, som vi har så hårdt brug for, og som vi med lethed kan få hjem, når der kommer konkurrence ind i billedet.

Landbrugsministeren (Smørum): Jeg kan erklære mig enig i de betragtninger, som flere af de ærede ordførere har anført angående det ønskelige i at foretage en almindelig revision af smørloven. Jeg har i udvalget givet tilsagn om at søge dette arbejde fremmet mest muligt, og det er naturligt, at spørgsmålet om retningslinjerne for de fremtidige kontrolbestemmelser nu bliver taget op til drøftelse snarest muligt både med landbrugserhvervet, mejeribrugets organisationer og handelens organisationer.

Det spørgsmål, som det ærede medlem hr. Peder Christensen (Rebild) rejste om kvalitetsbetaling for smørret, er et spørgsmål, som også i høj grad er vigtigt, og som har været drøftet med organisationerne. Men hele dette forestående arbejde skal jeg søge fremmet bedst muligt, sådan at jeg i det kommende efterår kan komme her til Folketinget med et forslag til en mere almindelig revision af smørloven.

Jeg vil gerne benytte denne lejlighed til at takke udvalgets medlemmer for den meget udførlige og grundige forhandling,

[Landbrugsministeren.]

jeg har haft med udvalget om de problemer, det drejer sig om, og jeg takker udvalget for den enstemmige indstilling om gennemførelsen af disse to små lovforslag.

Hermed sluttede forhandlingen.

Der foretoges først afstemning vedrørende forslag til lov om tillæg til lov nr. 129 af 12. april 1911 om handel med smør og fremmede landbrugsprodukter m. m.

Ændringsforslag nr. 1, § 1, således ændret, § 2, ændringsforslag nr. 2, § 3, således ændret, og §§ 4—7 vedtoges uden afstemning.

Lovforslagets overgang til tredje behandling vedtoges uden afstemning.

Formanden: Lovforslaget går nu til fornyet behandling i udvalget.

Man gik dernæst til afstemning vedrørende forslag til lov om tillæg til lov nr. 95 af 1. april 1925 om tilvirkning og forhandling af margarine m. m.

Ændringsforslaget, gående ud på en ny affattelse af lovforslaget, vedtoges uden afstemning.

Lovforslagets overgang til tredje behandling vedtoges uden afstemning.

Formanden: Lovforslaget går nu til fornyet behandling i udvalget.

Den følgende sag var:

Første behandling af forslag til lov om forlængelse af lov om tillæg til bankloven.

(Lovforslaget findes i tillæg A. sp. 1919; fremsættelsen findes i tidenden sp. 3794).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Holger Eriksen: Det forslag til revision af bankloven, der blev fremsat på et tidligere tidspunkt af samlingen, indeholdt mange udmærkede enkeltheder, og jeg håber, at det må blive gennemført, når det genfremsættes i næste samling. Imidlertid har udvalget ikke kunnet fuldende sit arbejde, og da formodentlig ingen har tænkt sig, at man skulle lade de bestemmelser, der findes i den gældende midlertidige lov om tillæg til bankloven bortfalde, har det været nødvendigt at foreslå denne forlænget.

Jeg kan på mit partis vegne anbefale det foreliggende lovforslag om forlængelse af det midlertidige banklovstillæg indtil udgangen af april 1956.

Niels Eriksen: Det foreliggende lovforslags fremsættelse er en følge af, at forslaget til ny banklov, som blev fremsat allerede før jul, ikke er blevet færdigbehandlet. Jeg beklager, at dette ikke er sket. Det blev fremsat i så god tid, at vi havde hele vinteren at gøre arbejdet i, men udvalgsarbejdet er foregået på en noget ejendommelig måde, idet der kun har været afholdt meget få møder og man i virkeligheden kun er nået til at drøfte ganske enkelte og mindre betydningsfulde paragraffer i lovforslaget. Vi har på et tidligt tidspunkt givet tilsagn om at ville trække i arbejdstøjet for at få lovforslaget færdigbehandlet, fordi vi mener, at de danske banker har krav på at få fastere rammer om deres arbejde, og at vi ikke fortsat bør køre med en midlertidig lov.

Jeg erkender imidlertid, at som tilstanden er, er det nødvendigt at forlænge gyldigheden af banklovstillægget, og det vil mit parti medvirke til. Jeg anbefaler det foreliggende lovforslag til vedtagelse.

Rasting: Som allerede nævnt er der under forhandlingerne i udvalget angående forslaget til lov om ændringer i bankloven endnu ikke sket drøftelse af det i sin tid fremsatte lovforslags centrale problemer; og der er ingen tvivl om, at disse centrale problemer er af en sådan karakter, at de